

Problemes d'identificació

Hom sol trobar dificultats per a traduir al català l'adjectiu del castellà «irreconocible»; dit altrament, es vacilla en la tria del mot amb què expressar en la nostra llengua la mateixa idea indicada per l'esmentat adjectiu. No és pas gens estrany, tenint sobretot en compte que aquest mot no apareix als diccionaris castellans i no figura tampoc, per tant, als diccionaris d'equivalències.

Del verb *conèixer* no hem pogut obtenir un adjectiu derivat en *-ible*, tal com hem fet, per exemple, amb verbs com *tèmer* o *creure*, dels quals hem obtingut *temible* i *creïble*. Dispossem, però, del seu pseudo-derivat *cognoscible*, manllevat directament de l'adjectiu llatí, i del qual hem format, amb un prefix negatiu, el seu contrari *incognoscible*. Segons el Diccionari Fabra, *incognoscible* vol dir «no cognoscible» i *cognoscible* significa «capaç d'ésser conegut». Al nostre entendre, però, es tracta de mots que pertanyen més aviat al llenguatge de la filosofia. L'únic exemple que el Diccionari Fabra dona de *cognoscible* és *causes cognoscibles*. I resultaria segurament insòlit de dir, parlant d'una persona amb la cara desfigurada per la malaltia, la fumera, etc., que era *incognoscible*. En canvi, del mateix verb *conèixer* hem creat dos adjectius derivats amb el prefix *dor*, el qual té una doble significació. Així, al Diccionari Fabra trobem dues entrades diferents per a *conèixer*: significat, en primer lloc, «que coneix» i, en segon lloc, «que pot ésser conegut».

Pero deu ésser segurament aquest doble valor amb què podem usar l'adjectiu *conèixer* que l'ha fet pràcticament inviable per a l'expressió del sentit que ens preocupa, tant més que únicament amb el primer dels seus dos significats, *conèixer* ha originat un antònim, *desconèixer*.

Si escorcollem el llenguatge col·loquial i espontani, ens adonem que aquesta idea és normalment expressada no per mitjà d'un adjectiu sinó per mitjà de diverses perfrasis: *De moment no el vaig conèixer. No l'hauria pas conegut, no semblava el mateix. Com volieu que us reconegués?. El vaig reconèixer amb la veu.* Però això no vol pas dir que no ens calgui un adjectiu amb el qual puguem formar grups nominals, necessaris en certs contextos, en què la desitjable concisió faci poc adequat l'ús d'aquelles perfrasis. El més adequat, aleshores, és segurament *identificable*, que té exactament, i sense lloc a dubtes, el significat en qüestió. Ens resta, però, el problema del seu antònim que és, com hem dit, aquell de què es té més sovint necessitat: ni el Diccionari Fabra ni la Gran Enciclopèdia Catalana no admeten «inidentificable», malgrat que aquests repertoris no escatimen pas la inclusió dels adjectius de formació semblant. Si hom no es vol arriscar a usar pel seu compte aquesta forma negativa, sempre pot recórrer al conjunt *no identificable*, que té el seu mateix valor.